

**O'ZBEKISTONDA ISHSIZLIKDAN HIMOYALANISHNING
KONSTITUTSIYAVIY HUQUQIY ASOSLARI**

Jumaboyev Doniyor Muratboy o'g'li

*Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy Universiteti, Ijtimoiy Fanlar
Fakulteti, Huquqiy fanlar kafedrasi o'qituvchisi.*

Oralov Feruz Aslom O'g'li

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy Universiteti talabasi

Annotatsiya. *Mazkur maqola O'zbekistonda ishsizlikdan himoyalanişning Konstitutsiyaviy huquqiy asoslari, bugungi kunda butun dunyo davlatlari va shu bilan birga O'zbekiston Respublikasining ham olida turgan dolzarb muammolardan biri bu aholini bandligini ta'minlash va qulay shart-sharoit yaratib berishdan iborat hisoblaladi.*

Kalit so'zlar: *Aholi bandligi, ish bilan ta'minlash, ijtimoiy himoya, ishsizlik, qonuniylik va*

Abstract. *This article is about the Constitutional legal basis of protection against unemployment in Uzbekistan, in today's globalization conditions, one of the important issues facing the countries of the world, including Uzbekistan, is the provision of employment to the population, and in this article we will talk about what normative legal acts have been adopted in our legislation on providing employment to the population, whether these normative documents meet today's requirements, and their achievements and shortcomings.*

Key words. *Unemployment, employment, legality, unemployed, social protection, poverty alleviation, unemployed population.*

Аннотация. *В данной статье речь идет о Конституционно-правовых основах защиты от безработицы в Узбекистане, в современных условиях глобализации одним из важных вопросов, стоящих перед странами мира, в том числе и перед Узбекистаном, является обеспечение занятости населения, и в данной статье мы поговорим о том, какие нормативно-правовые акты*

приняты в нашем законодательстве по обеспечению занятости населения, соответствуют ли эти нормативные документы сегодняшним требованиям, их достижения и недостатки.

Ключевые слова. *Безработица, занятость, законность, безработные, социальная защита, борьба с бедностью, безработное население.*

Ma'lumki, bungi globalashgan zamonda aholining tabiiy o'sishini hisobga olgan holda butun dunyo davlatlari oldida turgan dolzarb masalalardan biri bu aholini ish bilan ta'minlash ularga qulay sharoitlarda mehnat faoliyatini amalga oshirishi uchun yetarlicha sharoit yaratib berishdan iborat. Birgina O'zbekiston misolida oladigan bo'lsak so'ngi yillarda davlatimiz tomonidan, hukumatimiz tominidan olib borilgan amaliy sa'y harakatlar natijasida aholining bandligini ta'minlashda ijobiy natijalar ko'rsatilmoqda. Xususan, aholini kambag'allikdan chiqarish eng pastki qatlam aholi bilan olib borilgan ishlar natijasida bir muncha oldinga siljishlarga erishildi. Jumladan, Davlatimiz rahbari tomonidan ishlab chiqilgan bir qancha loyihalar bu sohada katta yutuqlarga erishish uchun asos bo'ldi desak mubolag'a bo'lmaydi. Bulardan "Kichik biznesni rivojlantirish", Oliaviy tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash", "Har bir oila tadbirkor" loyihalar doirasida juda yaxshi natijalarga erishildi.

Qolaversa, so'ngi olti yilda aholining ish bilan ta'minlashda yuqorida takidlaganimizdek, quyi qatlamdan boshlab aholini ish bilan ta'minlash maqsida "mahalla yettligi" tashkil etilganligi yaqqol misol bo'la-oladi. Bundan ko'rishimiz mumkinki, har bir yosh toifasiga qarab ushbu yettilikning vazifa va maqsadlari belgilangan jumladan, mahallada "Yoshlar yetakchisi" mahallada yoshlar yetakchisi asosan mahallada band bo'lmagan o'ttiz yoshgacha bo'lgan aholining bandligini ta'minlash ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etishdan iborat ijtimoiy himoyaga muhtoj yoshlarni "Yoshlar daftari"ga kiritish va qonunda belgilandan tartibda yordam ko'rsatishdan iborat, keyingisi "Mahallada hokim yordamchisi" mahallada hokim yordamchisi mahallada istiqomat qilayotgan umumiy ishsiz va kambag'al aholiga imtiyozli kredit mablag'larini ajratish ularning bandligini ta'minlashdan iborat va

yana biri bu “ mahallada xotitn-qizlar faoli” mahllada xotin-qizlar faoli xodimining asosiy vazifa va maqsadlari ushbu mahalla yashayotgan ish bilan band bo’lmagan xotin-qizlar bilan ishlash hisoblananadi.

Qonunchiligimizda ham bir qancha qonun va qonunosti hujjarlari bilan ham aholining ish bilan bandligini ta`minlash erkin kasb tanlash huquqi, qolaversa qulay shart- sharoit yaratib berish kabilar keltirilib o`tiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO`YHATI

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi
2. Mehnat huquqi Elizabet, Eylott mehnat huquqi [matn] amaliyotga kirish \ Elizabet Eylott. - T.: TDYU nashiriyoti, 2023. 224b.
3. Lex.Uz
4. Huquqiy yordam ijtimoiy tarmog' kanali.
5. PQ-12-son 17.01.2025. 2025-yilda aholi bandligini ta'minlash va kambagallikni qisqartirish chora-tadbirlari to'g'risida.